

# Kjöbenhavnsposten.

Redigeret og udgiven af A. P. Liunge.

10<sup>de</sup> Aarg.

Tirsdag d. 10. Mai 1836.

N<sup>o</sup> 135.

Sendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

## Om Sjællands Veie.

(Af et Brev fra en Deputeret ved Stændersfor-  
sæmlingen i Viborg.)

( Slutning.)

Jeg har ikke paa fjerneste Maade Noget imod Dhrs. Beskrivelse af Veivesnet, men efter Uindvielses Skjøn vil det ikke kunne paastaaes, at Samme ovra't er gaaet frem, efter Veianordningens Ord og Mand, paa en besparende Maade; vi have 3 re opprindelige Veier i Amtet, ved Bille, Kolding og Gudstø, men hvis man kan tree, hvad i saa Henseende er sagt, saa have disse Veier kostet 160,000 Rbd., naar det ved samme præsterede Naturalarbejde anslaaes til Penge; upaatvilelig kunde man for Renterne af en saadan Capital paa hore af de nævnte 3 Steder have bygget en forvorslig ny Træbro aarlig; man se herover Forordn. af 13d. Decbr. 1793 § 11, som udtrykkelig siger: „er om d. t. b. sin' es, at en Bro af Steen vilde koste saameget mere, end een af Træ, at en ny Træbro kunne bygges med Renterne af de Penge, som hiin skulde koste mere, naar bemeldte Renter regnes som oplagte, til den Tid, den gamle Træbro fermodes at kunne være forfalden, da to Breve ikke bygges af Steen.“

Fra Kolding Klosterrport gik Lantevien til Snoghøj og Fredericia, med en Stumpvinkel i Nordvest til en længere Vestlinie, som gik omtrent i Nord; var denne Linie end ikke fuldkommen lig, vilde den dog været nem at rette; Veien er jevn og fast og efter Mængdens Mening særdeles vel skikket til Underlag for et nyt Veianlæg. I dets Sted har man nu valgt en Krumning, omtrent 100 Alen længere; vel sandt! den gamle Bei var ikke bred nok, men der il var vel bleven Raad, thi om Grunden ved Sidsene end var noget lavere end Veien, vilde fra Plassen paa Pibersborg Mark været Følding nok at faae, da disse maae særk's betydeligt. Paa den valgte Vestlinie er for det første en betydelig Vækk gjennembrudt, og dernæst udfyldt en Del i den saakaldte Slotso, hvorfor Kolding Malmøll's See har maattet erstattes det

Tab, det er ham, at Eoen, som er hans Forraadsdam nu har mindre Flademaal og derfor indeholder et mindre Vandforraad, med 244 Rbd. 88 f. Ved ommeldte Eoes østlige Side var et ei betydeligt Voværk af flode Steene; Stenene maae have faaet en anden Bestemmelse, thi af dem ser man nu ingen, men i dets Sted er Sobredde eller Vidsøseringen opsat med Risknipper eller saakaldet Pakværk, hvoraf Noget er lagt med Knippernes Side og ikke med Enderne mod Vandet; det Hele bortraadner i saa Hæ, og ved dets Fornælse volder det Amtet B. kostning.

De ønsker at vide, paa hoormange Steder der arbeides. I Nærheden af Horsens er et Veistykke paabegyndt, til hvilket 3189 Tdr. Hartkorn er henlagt, og til Regulering dersteds er bestemt 742 løbende Favne; at detaillere de øvrige Præstationer vilde blive kjedende, hvis jeg endog kunde opgive samme.

Til Arbeidet mellem Snoghøj og Kolding er henlagt 2292 Tdr. Hartkorn, og 2547 løbende Favne Bei bestemte til Regulering, som jeg antager i Løbet af de 4 Aar skal gøres fudfærdig.

I og ved Kolding, hvor 340 Favne Bei skulde reguleres, en Mængde Steen og Gruus til; og freføres samt 340 løbende Favne Steen læg es i Veikassen, er til Arbeidets Afholdelse bestemt den accorderede Betaling af 1082 Tdr. Hartkorn; de dersteds liciterede Arbejder beløbe sig til 2305 Rbd.; men hvor meget underhaanden er givet i Entreprise, hvad Møllebroen og Bestyrrelsen har kostet, vides ei, og neppe vil det ovenmeldte Hartkorns fireaarige Betrag dække Udgifterne for de i og ved Kolding foretagne Arbejder uden betydeligt Tilfød af Veikassen.

Veile Gades Broægning er for omtalt; dertil henlagt 3213 Tdr. Hartkorn, og 1424 Favne Steenbro skulde ontages og nedlægges. Ders B. kostningen ved man iøvrigt Intet, da Brolægningen underhaanden er givet i Entreprise.

Til Reparationsarbejde mellem Kolding og Bramdrupdam ved Wiuf Kro og igjennem Blakvær Skov er til Reparation af 3300 Favne Chaussee henlagt 332 Tdr. Hartkorn.

Anvendtes nu, under en Amtsveicommissionens Bidskrivelse 1 Rbd. af hver Lønde fri og ufei Hartkorn i Weile Amt, som i alt er 15,193 Lønder, da vilde for en saadan Sum omtrent 12000 Favne aarlig kunne istandsættes, og i 3 til 4 Aar med en Bekostning af 60,000 Rbd. det hele Arbeide vorde fuldført, men da Bakkers Udgravning paa enkelte Steder, saasom i Nærheden af Weile og paa Snoghoiveien fra Kolding, kunde fordrø større Dpoffresser, var det jo muligt, der kunde medgaae noget mere, dog kan med Sikkerhed antages, at  $\frac{7}{8}$  Dele af hvad Chausseerne efter al Rimelighed i et halvt Seculum vil koste, under alle Omstændigheder kunde vorde sparte, og Arbeidet hastig tilendebragt.

Jordchauseer ville med faa Undtagelser være anvendelige, og skulle endog sønden for Weile eller Hersens samt østen for Kolding nogle hundrede Favne Steenchauseer findes nødvendige, da ville samme under en Amtsveicommissionens Bestyrelse meget godt kunne anlægges, hvorom den fortræffelige 300 Favne lange Havnvei ved Weile anlagt under Amtmands Treschows Bestyrelse afgiver uforkasteligt Vidnebyrd, og blev dette Arbeide fuldendt mindre end en Sommer. Desuden tør man vel antage, at hvortil Forandring maatte finde Sted, Kjøbstædboerne da ei alene selv maatte bekoste Gadernes Brolægning, men ogsaa tage Deel i Betarbejdet udenfor Byerne over egne Marker, da deres Kjøbskraft dog fornemmelig volde, at Steenchauseer ville vorde nødvendige.

## Nyheds-Post.

Kjøbenhavn den 10de Mai 1836. — Det Reventlow'ske Forslag om de ugjorte Bønderkarles fritagelse for Forpligtelsen til at tage fast Tjeneste er, med nogen Forandring, blevet optaget og forelagt Standerforsamlingen i Viborg af Justitsr. Fleischer, og Forsamlingen har, med 40 Stemmer mod 13, besluttet, at en Committee i den Anledning skulde nedsættes (With, Friis, Fleischer, Spønneck og Otterstrøm). Ligeledes er den Drewsen'ske Proposition om Hovriets Afløsning optagen og forelagt af Møller Knudstrup; Forsamlingen besluttede eenstemmigen udnævnelsen af en Committee (Frys, Knudstrup, Laurv Pind, Sistrup, Laurig Borberg, Ole Kirk og Arenstorff). Omtrent 50 Andragender om Hovriets Ophævelse vare allerede indløbne. I Anledning af Forslaget om Stutteribesigtigelsesernes og Præmieudbetingernes Vedbliven for Nørthjylland er ligeledes nedsat en Committee (Hjelstrup, Friis, Ole Kirk, la Coue til Thimgaard og Osterfeldt). Amtspræs. Schmidt har forelagt Forslag til en Petition om Realkolers Oprettelse, og Forsamlingen eenstemmigen vedtaget Nedsættelsen af en Committee (Schmidt, Ellgaard, Wstrup, Junder og Lütichau); og Oberst Brock: Forslag til en Petition om en Reform i Laugsvæsenet og forbedrede Love for Saandværkere.

— Ifølge et med Gaarsposten modtaget Privatbrev fra Odense er Stiftamtmanden over Fyens Stift Kammerherre Cederfeld de Simonson, Rbd. af Db. og Dbm., afsaaet v. d. Døden i Torsdags Middags. I de 22 Aar den Udføde virkede i dette vigtige Embede erhvervede han sig almindelig Hengivenhed og Agtelse ved den utrættelige Embedsnidkærhed og hensynsfrie Retfærdighed, der indtil hans Livs sidste Diebtik steds afprægede sig i hans Wandel.

— „Kieler Correspond.“ indeholder følgende Skrivelse fra Slesvig, dateret den 28de f. M.: „Vor Standerforsamlings Præsident havde igaar Middags foranstaltet et Festsmaalid, og dertil indbudet Personer af enhver Klasse. Selskabet var glimrende og talrigt, endskjøndt Mange af de høiere Stænder, som vare indbudne, navnlig en Mængde Medlemmer af de høieste herværende Collegier, ikke indfandt sig. Om disse tilfældigviis vare forhindrede i at komme, eller om nogle iblandt dem have forarget sig over det blandede Selskab, ved man ikke. Standerforsamlings Præsident, der selv er af høi Adels, men ikke hildet af Standsforbomme, havde først til Hensigt ogsaa at indbyde to Soldater af de her garnisonerende Regimentter, men saae sig dog nødt til at opgive dette Forsæt, formodt de her endnu altfor meget herkende Standsforbomme, som desværre saa ofte virke forstyrrende paa Selskabeligheden. Man maatte have ønsket, at der paa saadan Viis ved et Gjæstebud, som blev givet for at fejre en Institution, der repræsenterer alle Stænders Interesser, ogsaa personlig i to af Landets Indfødte (thi de simple Soldater ere ikke fremmede Leiesvende) var bleven viist den tilbørlige Ære og Agtelse for Militærstanden paa dens laveste Trin, som netop er det mest fornemmeligste og i Kampens Diebtik det farligste; deres Optagelse vilde tillige have været et Beviis paa en oplyst Tankemaade. — Den ved dette Gjæstebud almindelig herkende Munterhed blev desværre tilfældt ubehageligt forstyrret i Anledning af en for en fraværende Landsmand proponeret Taast.“

— I „Narhuus Avis“ af 6te dennes læses følgende Artikel fra Fredericia dateret den 5te dennes: „Hs. Kongl. Høihed Prinds Frederik Carl Christian har, som Bidrag til at grundlægge en Forsørgelsesanstalt for veludtjente affledede Underofficerer af det kongl. hvenske Infanteri-Regiment, skænket en Sum af 3000 Rbd. S. M. Til at indgive Forslag om den hensigtsmæssigste Anvendelse af denne Gave, har Hs. Kongl. Høihed udnævnt en Commission af Regimentets Officerer. Ligeledes har Høihsamme til Udvidelse og Forfjænnelse af de i Staden paabegyndte Plantninger og Anlag bestemt en Sum af 1000 S. M. Disse betydelige Gaver ere af Vedkommende modtagne med Taknemmelighed og Paafjænnelse.“

— „Kieler Correspond.“ af 30te f. M. berigtiger følgende Trykfeil i Artiklen om v. Oualen og hans Mordere: „Rudolfen Koch har aldrig gjort noget Forsøg paa at flygte, og herved erholde de ham paalagte Bænder en ganske anden Betydning.“

— Thorvaldsens Statue af Gutenberg, støbt af Krozatiere, har i f. M. været udstillet i Paris. „Denne Statue“, hedder det, „har der vaakt levende Sensation; man beundre Thorvaldsens Mesterværk, og udstillingen var særdeles talrigt besøgt. Med Udbyttet af denne udstilling dækkes Krozatiens Arbejdsløst; man har garanteret denne 30,000 Franker; skulde der ikke indkomme saa Meget, tillægges Commissionen for Gutenberg's Monument det Manglende. Thorvaldsen har

Intet taget for sit Arbeide. Bissen har modelleret Statuen i det Store, under Thorvaldsens ståtige Tilsyn; Commissionen har for dette hans Arbeide tilsendt Bissen 1500 Gylden."

— „Narhuus Avis" af 6te dennes beretter fra Sjælland følgende: „Børnekopperne udbrede sig stedse videre her paa Landet; i mange Gaarde ligge samtlige Beboere syge deraf. — Med Dyrkningen af Runketroer til Sukkerfabrikation vil der her i Sommer blive gjort betydelige Forsøg. Man siger, at Næsbyhelms Jorder for en stor Deel skulle have denne Betsmæssige, og at den nye Cier, Hr. Grosserer Konnenkamp, vil nedlægge det Sukkeraffinaderi, han hidtil har drevet i Kjøbenhavn."

— „Allg. Zeit." af 26de f. M. meddeler en Skrivelse fra Holsteen, dateret den 17de f. M., der blandt Andet indeholder følgende Bemærkninger: „De forskjellige Forsamlinger af Borgerkabet til Affattelse af Petitioner til Ständerforsamlingen bevise, at man ogsaa i Skælvig med Udov tænker paa Forbedring af de mangchaande Møbler i Statskassen, og med Glæde benytter dertil den nye Institution. De to nu begyndte Landdage have i flere Henseender noget forud for de tvende foregaaende, idet de finde saavel en positiv som negativ Lære i de allerede fuldbendte Arbeider af Holstenerne og de Danske paa Herne; derimod staae de tilbage for hine, forsaavidt Folkets tidligere varme Interesse for Ständernes-Attiggender betydeligt har afkalet sig. Man tør imidlertid haabe, at de ved dobbelt Iver, regelmæssig Flid og saa megen som mulig liberal Offentliggjørelse af deres Forhandlinger ville i større Omfang vise sig virksomme og tilskyndende. Ogsaa hos dem vil Finants-Spørgsmaalet blive et af de vigtigste, og man ønsker og venter af dem et lignende kraftfuldt Sprog, som det der blev ført i Tjeboe og Næstvede."

### I Anledning af Proc Fick's Inserat om Stege Borger-skole i dette Blad Nr. 1. 6.

Der er næsten 2 Maaneder imellem Hr. Fick's Dato og Kjøbenhavns-posten Nr. 126, og i 2 Maaneder kan meget ske. Saaledes har Cancelliet under 5te Marts d. N. bifaldet Directionens Forslag til Stege Borger-skoles Forbedring, og derefter under 23de f. M. approberet en ny Skoles Bygning og Indretning. Denne bliver færdig, og Forbedringen kan tage sin Begyndelse d. 1ste Juli d. N. At Cancelli og Direction give sig Tid, for at indhente alle Oplysninger og bestemme Bilkæerne for en aftrædende Lærer, der har en tætrig Familie at ernære, kan vist Ingen hadde, som har læst de mange Stykker i dette Blad om en Skoletærers Entledigelse. Hr. Fick havde hørt Tid nok til at tage sit Inserat af 19de Februar d. N. tilbage som overflødig, og derved tillige sparet mig den Ubehagelighed, at gjendrive ham. Ja, i Sandhed, jeg skulde ogsaa denne Gang, ligesom ved de tvende forrige Angreb paa Stege Borger-skole, i Bevidstheden af min samvittighedsfulde Embedsforelse, have tielt, dersom ikke Følelsen for en slittig Dreng bød mig — underligt nok! — at komme ham tilhjælp imod hans egen Fader, der ikke blues ved offentlig at fremstille ham som total uvidende. Skolens Foresatte vilde vistnok, dersom

jeg selv havde været samvittighedsløs, have sørget for, at der gaves Underviisning i flere Sprog, end Læsning, Skrivning, Regning, og visseelig maatte det staae meget flot til med Stege Borger-skole, hvis en Dreng paa 13 Aar i ældste Klasse's øverste Afdeling, som jeg forestaaer, kun kun læse Dansk, frise maadelig og regne fløt. Hr. Fick's Søn, der endog et heelt Aar ikke søgte Borger-skolen, men i den Tid nød en privat Underviisning, hvorved han intet vant, og nu siden i omtrent halvandet Aar etter har nydt stad'ig Underviisning af mig i Borger-skolen, er aldeles ikke forsonet, men har meget mere ved sidst afholdte Examen den 12te April d. N. af Hr. Provst Smith i Overværelse af Skolecommissionens Medlemmer, erholdt for Læsning: Meget godt, Skrivning: Meget godt, Regning: Godt, og for de Discipliner, som Hr. Fick ikke omtaler, og som dog visseelig ikke ere Biting, nemlig for Bibelhistorie: Meget godt, Lærebog: Godt, Rettskrivning: Meget godt, og Geographi: Meget godt. Og naar jeg nu med fuideste Overbeviisning kan tilføie, at hans Charakterbog daglig udviser gode Charakterer, saa det ei var Enkeltkræft, at han ved Examen bestod saa vel; da spørger jeg enhver retsindig Mand, enhver Borger i Stege, der kjender de enkelte Forhold og min Embedsforelse i snart 6 Aar, om Hr. Fick har Grund til at klage og det i den Tone, hvori han anraaber sine Medmennefers Medlidenshed, og venter jeg tillidsfuld, at Enhver med mig vil tilstaae, at den i Publikums Dine paa min Beskøftning saa dyb nedfattede Dreng, under fortsat Flid, ved Enden af sine Skoleaar vil opnaae den Dygtighed, at han kan indtræde i ethvert passende borgerligt Forhold.

Jeg har nu her talt ærligt og uforbeholdent, men tilføier tillige, at jeg ei agter at besvare flere Angreb, der muligen af Hr. Fick maatte gjøres paa Stege Borger-skole, hvis første Lærer jeg er.

Stege d. 5te Mai 1836.

Thaysen,  
ordineret Katechet i Stege.

Ankomne Reisende. — Den 8de Mai. Kjøbm. Meyer fra Horsens (L. Grønneq. 322); Cancellie. Lannung fra Narhuus (Nyhavn 278); Handlende Møller og v. Mølleren fra Helsingør (Stadt Lauenborg); Baron v. Böhnen, Courer Schulz og Handelsbet. Hærviggen fra Helsingør (Dot. du Nord; Amtsprovst Flemmer fra Alsted (B. Berg. 22), Kjøbm. Bolt og Møller fra Kiel (Dot. Royal); Fuidmægtig Dame fra Hadersleb (3 Hjorter); Kjøbm. Wulff fra Stege, Handlende Moldrup fra Faaborg, Overlærer Dahl fra Frederiksberg (3 Hjorter; Stud. pharm. Drastrup fra Fredericia (Compagnist. 42); Exam. juris Bengzen fra Aalborg (Færg. de 131). Med Vestved Dagvogn: Jfr. Soliman, Student Uldahl, Hr. Uldahl, Føstnerne W. og C. Uldahl og Cand. theol. Sesselberg fra Næstved; Fru Koln fra Bordingborg; Student Granard fra Nykjøbing; Student Mahler fra Præsto; Jfr. Christensen og Ursaf og Hr. Lerche fra Kjøge. — Afreiste. Den 8de Mai. Med Dampskibet Frederik VI.: Amraabinde Pringlau, Gross. Prætorius, Senator Art, Dhr. Bed, Schibbye, Bæker, Heyde, Møller, Smith, Sternide, Seydel, Hansen, Suldberg, Dellichausen og Courer Bellmann alle til Travemünde. Med Dampskibet Dronning Maria: Godseierne Ostreskovly og v. Skrynsky, Mag. art. Hammerich, Kjøbm. Nathan og M. d. Haace alle til Stettin. Med Vestved Dagvogn: Fru Wolff, Jfr. Wolff og Jørgensen til Præsto; Pastor Koes til Kjøge; Jfr. Christensen til Bordingborg; Hr. Petersen til Nykjøbing; Cand. pharm. Jbsen til Næstved.

Færdig fra Trykkeriet Tirsdag Morgen Kl. 10

For dette Blad tegner man sig heri Staden paa Hjørnet af Adel- og Gotterzgade, Nr. 8 i Suen, og i Provinserne paa alle forgelige Postcontoirer; Prisen er kvartaliter 2 Rbd. 48 s. S. og T. for indenbyes og 3 Rbd. 8 s. S. v. for udenbyes Abonnenter.

Trækt i det Kjøpple Officin, ved J. G. Salomon, Pilsstrædet Nr. 110.